

Sygn. akt II KK 416/22

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 27 września 2022 r.

sprawy Iwony A. M. skazanej z art. 162 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej od

wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 1 marca 2022 r., sygn. akt: XI Ka 30/22

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Chełmie z dnia 2 grudnia 2021 r., sygn.

II K 468/19

na podstawie art. 535§3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zasądzić od oskarżycielki posiłkowej na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Chełmie, wyrokiem z dnia 2 grudnia 2021 r., sygn. akt II K 468/19, uznał oskarżoną I. A. M. za winą tego, że w nocy z 17/18 lutego 2018 r. w C. woj. [...] nie udzieliła pomocy H. T. znajdującej się w położeniu grożącym niebezpieczeństwem utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w ten sposób, że będąc w miejscu zamieszkania pokrzywdzonej pozostawiła leżącą przed domem z widocznymi obrażeniami ciała w porze zimowej podczas ujemnej

temperatury otoczenia, nie wezwała stosownej pomocy służb ratowniczych ani takowej sama nie udzieliła, a jak ustalono mogła takiej pomocy udzielić bez narażenia siebie na niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, po czym oddaliła się z miejsca zdarzenia w stronę własnego domu pozostawiając wymienioną samą, w wyniku czego pokrzywdzona zmarła w następstwie nadmiernego wychłodzenia, tj. przestępstwa z art. 162 § 1 k.k. i skazał ją na karę roku pozbawienia wolności.

Na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonej oraz pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej Sąd Okręgowy w Lublinie, wyrokiem z dnia 1 marca 2022 r., sygn. akt XI Ka 30/22, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 2 lat, w okresie tym w oparciu o treść art. 73 § 1 k.k. oddał oskarżoną pod dozór kuratora sądowego a na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzył oskarżonej grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych po 30 zł każda oraz zawarł stosowne rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Z kasacją od wyroku Sądu odwoławczego wystąpiła pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej. Skarżąca zarzuciła rażące naruszenie prawa procesowego pod postacią uchybienia z art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k. polegającego na orzekaniu w pierwszej instancji przez Sąd Rejonowy w Chełmie, w której to sprawie powinien orzekać Sąd Okręgowy w Lublinie, jako Sąd I instancji. W uzasadnieniu kasacji pełnomocnik podniosła, iż Sąd niesłusznie uznał, iż skazana zachowaniem swoim wyczerpała znamiona występkę określonego w art. 162 § 1 k.k. zamiast przestępstwa określonego w art. 148 § 1 k.k.

W konkluzji skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu jako Sądowi I instancji.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, co umożliwiło oddalenie jej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.).

Jedyny zarzut nadzwyczajnego środka zaskarżenia jest powieleniem zarzutu podniesionego uprzednio w apelacji pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej. Argumentacja środka odwoławczego w tym zakresie została przez Sąd Okręgowy należycie rozważona, a pisemne motywy zaskarżonego wyroku umożliwiają zapoznanie się z tokiem rozumowania tego Sądu, odpowiadając wymogom, jakie w tym zakresie wyznaczają ramy rzetelnej kontroli odwoławczej (art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k.).

Sąd Okręgowy przyjął, iż dla przypisania oskarżonej działania z zamiarem ewentualnym zabicia pokrzywdzonej H. T. koniecznym było udowodnienie, że oskarżona miała świadomość, że podjęte przez nią działanie może doprowadzić do śmierci człowieka, a także, iż oskarżona taką ewentualność akceptowała. W postępowaniu wykazano, że oskarżona nie godziła się z ewentualnością śmierci pokrzywdzonej. I. M. oddalając się z miejsca zdarzenia i nie wzywając pomocy pozostawiła ją będąc przekonaną, że ona żyje, jest świadoma, co skutkowało brakiem podstaw do przyjęcia, iż godziła się na jej ewentualną śmierć.

Zarzut kasacji świadczy, że skarżąca argumentacji tej nie zaakceptowała i domaga się – tym razem od Sądu Najwyższego – przeprowadzenia ponownej, alternatywnej względem apelacyjnej – kontroli pod wspomnianym kątem wyroku Sądu I instancji. Należało przy tym zauważyć, że wydanie przez Sąd odwoławczy wyroku reformatoryjnego i skazanie oskarżonej na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania orzeczonej kary spowodowało, iż kasacja na niekorzyść mogła zostać wniesiona przez stronę postępowania wyłącznie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. (art. 523 § 3 oraz § 4 pkt 1 k.p.k.). Powyższa uwaga ma – w płaszczyźnie zarzutu kasacji – zasadnicze znaczenie, albowiem pozwala na właściwe odczytanie rzeczywistych intencji skarżącej, która – ze względu na wspomniane ograniczenie ustawowe – nie mogła zainicjować kontroli kasacyjnej zaskarżonego wyroku w jakimkolwiek innym zakresie, niż pod

kątem wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej. W szczególności skarżąca nie była uprawniona do kwestionowania w kasacji ocen rzutujących na poprawność przyjętej kwalifikacji prawnej przypisanego czynu, bądź sposobu i zakresu weryfikacji przez instancję odwoławczą podstawy faktycznej wyroku Sądu I instancji, a jedyną możliwością uruchomienia kontroli kasacyjnej wyroku Sądu Okręgowego było oparcie nadzwyczajnego środka zaskarżenia na zarzucie wystąpienia uchybienia z art. 439 k.p.k., z czego jego autorka zdecydowała się – bezskutecznie – skorzystać.

Zabieg taki musiał zakończyć się niepowodzeniem jeżeli zważyć, że w uzasadnieniu zarzutu skarżąca po raz wtóry ograniczyła się do zaprezentowania subiektywnej interpretacji materiału dowodowego i własnej koncepcji ustaleń faktycznych w zakresie zamiaru towarzyszącego oskarżonej. Tymczasem kontrola kasacyjna w niniejszej sprawie nie mogła obejmować ani ustaleń faktycznych – tych bowiem Sąd Najwyższy w ogóle nie jest uprawniony badać (arg. z art. 523 § 1 k.p.k.), ani poprawności ocen wyprowadzonych przez orzekające w sprawie Sady, skoro stało temu na przeciw omówione wcześniej ograniczenie z art. 523 § 3 k.p.k.

Pochodną wydania w sprawie wyroku o charakterze prawomocnym jest to, że zaakceptowane przez Sąd oceny i ustalenia prowadzące do subsumcji, korzystają z domniemania prawdziwości, trafności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. Ponieważ *in concreto* nie mogły one podlegać badaniu, należało ograniczyć się do stwierdzenia, że zarówno opis zachowania zarzucanego, jak i prawomocnie przypisanego oskarżonej odpowiada ustawowym znamionom występków z art. 162 § 1 k.k., nie zaś zbrodni z art. 148 § 1 k.k. a sądem rzeczowo właściwym do rozpoznania sprawy o taki występki jest sąd rejonowy (art. 24 § 1 k.p.k. i art. 25 § 1 *a contrario* k.p.k.). Ponieważ nie doszło do naruszenia przepisów o właściwości rzeczowej sądu, nie zaistniało również wskazywane w kasacji uchybienie z art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.

Uwzględniając powyżej przedstawioną argumentację, wobec niestwierdzenia jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia kasacji, podlegała ona oddaleniu jako oczywiście bezzasadna.

Jednocześnie, na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążono oskarżycielkę posiłkową nie znajdując podstaw do zwolnienia jej z tego obowiązku.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[as]